

5. 4. 2026 – Zahradníci Boží

1. čtení: Gn 2, 1-15

Píseň: S115 – Jdou, stále jdou se zprávou

Základ kázání: J 20, 1-18

Kázání: Milí shromáždění,

bez dobré znalosti Starého Zákona *nelze* správně rozumět Zákonu Novému. Ani nejmladší knize Nového Zákona – Zjevení Janovu – *nelze* správně rozumět *vůbec* bez dobré znalosti Starého Zákona. A podobné je to i s nejmladším podáním evangelia.

Ne náhodou začíná ještě *před* stvořením světa. A zvěstmi ze stvoření světa také končí. Ale všimnout si jich může jen ten, kdo *vůbec* ví, že Bible vypráví *dva* příběhy stvoření. A pak je zná.

Jen Janovo podání totiž zdůrazňuje, že Ježíš byl pohřben v *zahradě* (J 19, 41). A tuto zvěst rozvíjí hned v příběhu setkání se vzkříšeným: Ježíš je považován za *zahradníka*. Zdánlivě banální detail.

Ale přitom je to *základní biblické určení člověka*. Základním úkolem člověka už od stvoření je: Obdělávat a střežit zahradu Božího světa. Jinými slovy – „k Božímu obrazu“ – už v příběhu prvním.

Tak Jan připomíná *dokonalost* Ježíšovu. Protože Ježíš *dokonale* splnil Boží vůli. Byl *tak plně*, stoprocentně, takovým člověkem, jakým má být každý, že byl považován za zahradníka i Marií Magdalskou. A když *poznala*, že *tím* zahradníkem je Ježíš Kristus, zmohla se jen na jediné slovo: Rabbuni. Můj Rabbi. Můj Učiteli.

Jak výstižně!

Jaký přece lepší učitel, než zahradník celého kosmu – který se za ním už dávno vydal (J 12, 19 dle řeckého textu)! Jaký lepší přece Spasitel, než ten, skrze kterého je vše stvořeno (J 1, 3). Jaký lepší Bůh, než ten, který trpěl a zemřel pro každého člověka. Jaký lepší mistr, rabbi než ten, který i z kříže zachraňoval.

Jaký lepší *kněz*, uváděný v židovství do funkce pomazáním – tedy *christos*, Kristus, mašijach, mesiáš?

Než ten, který jako jediný naplnil, k čemu je *každý člověk* stvořen: Abychom obdělávali a střežili zahradu Božího stvoření. Dosl. abychom na ní *pracovali a udržovali ji*. Hebrejské a-b-d ale doslova znamená *sloužit, otročit* – tak hebrejské ebed (sluha/otrok) a řecké doulos. Doslova tedy

máme *sloužit* zahradě Bohem stvořeného světa. Vždyť tak to dělá Bůh sám – k jehož obrazu jsme *všichni* stvořeni.

A pak ji máme střežit, udržovat, hlídat, *ostříhat* – hebr. š-m-r. Kdyby souvislost s úvodními příběhy bylo málo, to je co *odmítá* Kain vůči svému zavražděnému bratrovi: Copak jsem *strážcem* (hebr. odvozenina od slovesa š-m-r!) bratra svého? (Gn 4, 9) Tedy i tam bychom, dle druhého příběhu stvoření, mohli vyložit: Copak jsem *zahradníkem* bratra svého?

Tedy to, co odmítli naplnit už muž i žena v zahradě Gn 3. To, co odmítl naplňovat Kain s Ábelem. A tak všichni lidé. To všechno naplnil Ježíš Kristus. Stal se strážcem všech svých bratrů (J 18, 9). I těch již dávno zemřelých. Stal se zahradníkem celého Božího stvoření.

Svým vtělením, kdy opustil právě ráj zahrady Božího království. Svým služebným životem – kdy se věnoval kultivaci těch *nejzákladnějších* lidských vztahů (tj. s *Bohem!*). Svým utrpením a smrtí na kříži, kdy položil život za to, co bylo jeho. Za *ty* všechny, kteří mu tak převelice mnoho dlužíme. Už vlastním životem. Už nádherou zahrady světa, v níž je nám dovoleno žít. Ačkoli si dle objektivní spravedlnosti zasluhujeme opak (Gn 2, 17).

Tak Jan krásným, srozumitelným a prastarým biblickým obrazem přibližuje, co je vzkříšení: Proměna v to, co jsme měli vždy být. Probuzení do stavu, k němuž jsme byli od počátku uhněteni Bohem. Do péče a starosti a práce a námahy na *Boží* věci. Na Boží zahradě. Být k Božímu obrazu. Být strážci, pracovníci, dosl. *služebníci Jeho* stvoření. Být *jeho* zahradníky. Jako jím je Bůh sám.

Ne náhodou přece všechna Ježíšova podobenství zdůrazňují lidskou práci, *námahu* a *oběť* na tom, co je *Boží*. Nikoli na „svém.“ A i Zjevení Janovo připomíná, že nějaký „věčný odpočinek“ nebo „klid“ po smrti je těžký omyl. Tam budou *trvalé bohoslužby* – *tím* začíná celé jeho vidění (Zj 4) i později pokračuje (Zj 7, 9-17).

Tak dá rozum, že je to vzkříšení pro nás velkým problémem. V tom přece není, zdánlivě, žádná radost! V tom je práce, námaha, služebnictví, podřízenost, práce na desetiletí! To je *pravý opak* toho, co nám vnucuje a podsouvá tak silně *postmoderní* západní svět! I lidská přirozenost od pradávna.

Přece si máme hlavně užívat, dobře cítit. Vše se má *přizpůsobit nám!* *Zejména* okolní svět si přece *musíme* přizpůsobit sami sobě! A stejně se musejí podřídit, *přizpůsobit* i bližní nám. Ne my Bohu!

Tak není divu, že Petr i Jan od Ježíšova hrobu pelášili, až se za nimi kouřilo. Ani na minutku se v té zahradě nezdrželi. Ačkoli *už se v ní procházel* vzkříšený Ježíš Kristus. Jako se ve třetím příběhu prochází Bůh

po zahradě v Edenu (Gn 3, 8). Jak by si ho mohli všimnout? Jak bychom si Božího *procházení se po Jeho vlastní* zahradě mohli všimnout my dnes?

Plačící Marie si ho všimla. Stejně jako *jen* ona si všimla těch dvou v Kristově hrobě. Petr ani Jan si nevšimli *ani* těch dvou. Protože byla zvyklá sloužit. Pečovat. Udržovat. Střežit. Třeba i sama by šla pro tělo svého *zemřelého* Mistra a Pána. Krista a Spasitele. Ačkoli už to byla jen tři dny se rozkládající mrtvola. Přesto o ni šla pečovat, namáhat se, sloužit jí.

Taková si všimla i toho procházejícího se zahradníka. Ježíše Krista. Božího Syna. Vzkříšeného. A stejně drží věrně *všechna* podání – byly to *výhradně* tito *sloužící* lidé, kteří se jako první setkali se zprávou o Vzkříšeném. Nebo přímo s Ním.

V tomto případě ženy, které šly pečovat, sloužit, namáhat se. Riskovat. Pro něco tak bezcenného jako je tři dny mrtvé tělo. O kolik méně znamená tělo zesnulého dnes!

Tak daleko je vzdálen lidský svět od zahrady Boží, jíž měl vždy být. Ti pracující na nejpotřebnějších jsou nejvíce pohrdaní. Ti sloužící tím nejnezbytnějším jsou nejhůře placeni a považováni za ubožáky dělající svou práci jen proto, že na lepší *nemají*.

Ačkoli se bez jejich služby *neobejdeme*: Zemědělci, uklízečky, pečovatelé o jakkoli potřebné, dělníci na stavbách, kopáči – kdo v našem českém světě touží nebo usiluje stát se někým takovým? Alespoň dobrovolně takto sloužit – dřinou na *nejnezbytnějším* pro život? Kdo sní o druhu práce, který plně spadá do „obdělávání Boží zahrady?“ Křesťané? Ačkoli jde o práce, na nichž jsme všichni zcela závislí. Od mladých po staré. A které skoro nikdo nejsme ochotni dělat. A kolik i křesťanů sní a usiluje vykonávat práci, kterou vlastně nikdo nepotřebuje – jen proto, že jsou za ně prachy?

Ale lidský svět nemusí zůstat takto převrácený, zvrácený. Aby ti nejodměňovanější a nejobdivovanější jsou takřka vždy *nejzbytečnější*. Dodnes se jim nakonec říká idoly – tedy modly. Lidský svět nemusí zůstat tak převrácený, že ti *nejnezbytnější* jsou i námi vnímáni jako dělající podřadnou, špinavou práci. A podle toho odměňováni. A podle ostatních „zaslouženě.“ Ačkoli vykonávají práci a službu, kterou bychom my nikdy dělat nešli. Natožpak za odměnu, kterou schvalujeme *pro ně* jako správnou. Jenom ji potřebujeme, abychom neumřeli.

Lidský svět může být převrácen zpět. O dalších 180 stupňů zpátky do původní, zamýšlené, stvořené situace: Boží zahrady. Božího království mezi lidmi. Byť ne plně.

Vzkříšením. Vírou ve Vzkříšeného. Vírou, že Ježíš Kristus zemřel. Strašlivou, úděsnou smrtí. A pak byl vzkříšen. Byl mu dán nový život. Tak

zcela jiný, než jsou naše biologické životy, že ani jeho nejbližší ho nepoznali. A považovali ho za zahradníka. Pravdivěji, než je v tu chvíli napadlo. Ani oni mnoho neznali svá vlastní svatá Písma...

Protože Kristovo vzkříšení dokazuje Boha. Utrpení, smrt, služebnost jeho prvních i posledních učedníků dokazuje skutečnost Kristovo vzkříšení. Proto se v prvních staletí tak masivně křesťanství šířilo. Ačkoli bylo tři sta let vyvražďováno a pronásledováno. Protože jeho věřící *žili* příklad *utrpení* a *služby* svého Pána. To dělá dnes ze západních křesťanů, navíc evangelíků, kdo? Oni věřili i ve své vzkříšení. Natolik, že pro něj umírali. A my?

Přitom vzkříšení zásadně, fundamentálně, esenciálně mění celou situaci každého člověka. I celého lidstva: *Už* nežijeme dobře proto, abychom si *zasloužili* dobré. Jednáme správně, *protože už jsme přijali* to nejlepší, co jest: Spásu, věčný život. Rajskou zahradu Božího království. A tak neusilujeme měnit to nebo ono ke *svému* obrazu – ale měníme sami sebe k obrazu Božímu. A pak i svět.

Neusilujeme o to, aby ostatní sloužili nám nebo našim (po-)věřám – ale my sloužíme *jejich* nejvyššímu dobru: Jejich přijetí do Božího království. Vírou v Kristovo vzkříšení.

Protože co nejhoršího se nám může následováním Krista utrpení i vzkříšení stát? Smrt? Je nevyhnutelná. Utrpení? Kristus, proroci, apoštolové i prvotní křesťané trpěl *vždy víc!* Že nás bude třeba i celý svět nebo naši nejbližší nenávidět? Hle, už praotcové, proroci, apoštolové, církevní otcové a Ježíš Kristus.

Tak bud'me Božími obrazy. Zahradníky doslova i přeneseně na *jeho* zahradě v tomto světě. Pečovatelé, pracovníky, *služebníky* Božího obrazu, světa, vůle.

A království zahrady *Vzkříšeného* bude mezi lidmi. I kdyby plakali nad hroby svých milovaných. I kdyby znali už jen zlo, bolest, zoufalství, hloupost, opuštěnost nebo sobectví. I kdyby se klaněli čemukoli a komukoli. I kdyby přišli o úplně všechno.

Protože Kristovo vzkříšení trumfuje *všchno*. Protože je služebnictvím ke spáse *každému*.

Amen

Píseň: EZ346 – Bud' tobě sláva, jenž jsi z mrtvých vstal